

HLAVNÝ BANSKÝ ÚRAD
Kammerhofská 25, 969 50 Banská Štiavnica

SPRÁVA

**o stave bezpečnosti a ochrany zdravia pri
práci, vývoji pracovnej úrazovosti, chorôb z povolania a iných
poškodení zdravia z práce v SR za oblasť hlavného dozoru
štátnej banskej správy SR
za rok 2015**

1. Úvod

V súlade s úlohou podľa bodu B.3 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 475 z 11. júna 2003 (ďalej len „uznesenie vlády SR č. 475/2003“) a v termíne podľa bodu B.1 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 624 z 9. septembra 2009 (ďalej len „uznesenie vlády SR č. 624/2009“) minister práce, sociálnych vecí a rodiny predkladá každoročne do 30. júna na rokovanie vlády „*Informatívnu správu o stave ochrany práce a o činnosti orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce*“ za predchádzajúci rok. Podľa bodu B.4 uznesenia vlády SR č. 475/2003 predkladá minister hospodárstva v lehote podľa bodu B.2 uznesenia vlády SR č. 624/2009, t.j. každoročne do 31. marca, ministrom práce, sociálnych vecí a rodiny podklady aj za oblasť pôsobnosti Hlavného banského úradu a obvodných banských úradov. Podľa vyššie uvedených dokumentov a podľa usmernenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. z.: 3235/2016, č. s. 7178/2016-M_OOP z 27. 01. 2016 Hlavný banský úrad vypracoval nasledujúcu informatívnu správu.

2. Orgány dozoru

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady vykonávali hlavný dozor pri banskej činnosti, činnosti vykonávanej bankým spôsobom, pri výbušninách, výbušných predmetoch a munícii, ako aj pri ostaných činnostiach upravených zákonom SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 51/1988 Zb.“), ako aj pri činnosti podľa zákona č. 58/2014 Z. z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 58/2014 Z. z.“). Ich kompetencie sú podrobne ustanovené v § 39, § 40 a v § 41 zákona č. 51/1988 Zb., v § 69 a 70 zákona č. 58/2014 Z. z., ako aj v zákone č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 124/2006 Z. z.“).

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, ako ústredný orgán štátnej banskej správy podľa § 38 ods. 1 písm. a) zákona č. 51/1988 Zb. a orgán štátnej správy na úseku výbušnín, výbušných predmetov a munície podľa § 67 písm. a) zákona č. 58/2014 Z. z. riadi výkon štátnej banskej správy, výkon štátnej správy na úseku výbušnín, výbušných predmetov a munície, zabezpečuje a koordinuje, v súčinnosti s ostatnými ústrednými orgánmi Slovenskej republiky, úlohy medzinárodnej spolupráce v oblasti pôsobnosti štátnej banskej správy, rozhoduje o odvolaniach vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol Hlavný banský úrad a rozhoduje pri pochybnostiach o hlavnom dozore.

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady, ako orgány hlavného dozoru, vykonávajú hlavný dozor nad dodržiavaním zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákona č. 51/1988 Zb. a predpisov vydaných na ich základe a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ak upravujú ochranu a využívanie ložísk nerastov, bezpečnosť prevádzky, zabezpečenie chránených objektov a záujmov pred účinkami banskej činnosti, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, bezpečnosť technických zariadení, požiarnu ochranu v podzemí a pracovné podmienky v organizáciách pri vykonávaní banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej bankým spôsobom. Zároveň vykonávajú hlavný dozor nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a

bezpečnosti prevádzky v oblasti výbušnín, výbušných predmetov a munície podľa zákona č. 58/2014 Z. z. Podľa § 3 ods. 6 NV SR č. 322/2010 o systéme identifikácie a sledovanosti výbušnín na civilné použitie má Hlavný banský úrad kompetencie na pridelovanie trojmiestneho číselného kódu pre každé miesto výroby výbušnín na Slovensku.

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady sú podľa § 47b ods. 2 zákona č. 51/1988 Zb. a podľa zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov tiež orgánmi dohľadu, ako aj orgánmi, ktoré v súčinnosti s Inšpekciou životného prostredia Slovenskej republiky vykonávajú štátnu správu na úseku prevencie závažných priemyselných havárií podľa zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Sú taktiež kontrolnými orgánmi podľa § 23 písm. e) č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „chemický zákon“), ako aj orgánmi štátnej správy na úseku nakladania s ťažobným odpadom podľa § 17 písm. f) zákona č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Sú zároveň kontrolnými orgánmi podľa zákona č. 258/2011 Z. z. o trvalom ukladaní oxidu uhličitého do geologického prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Miestna príslušnosť obvodných banských úradov je vymedzená v § 1 vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 333/1996 Z. z., ktorou sa ustanovujú obvody pôsobnosti jednotlivých obvodných banských úradov.

3. Ciele a priority dozorného orgánu v roku 2015

Hlavnou úlohou Hlavného banského úradu a obvodných banských úradov v oblasti bezpečnosti práce a prevádzky je presadzovanie základných princípov a úloh na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (ďalej len „BOZP“), bezpečnosti prevádzky (ďalej len „BP“) a pracovných podmienok v organizáciách pri vykonávaní banskej činnosti, činnosti vykonávanej banským spôsobom, ako aj pri ďalších činnostiach upravených zákonom č. 51/1988 Zb., ako aj v oblasti výbušnín, výbušných predmetov a munície podľa kompetencií vymedzených zákonom č. 58/2014 Z. z. a osobitnými predpismi vydanými na ich základe. Hlavným cieľom pôsobenia orgánov štátnej banskej správy v tejto oblasti je vyžadovanie dodržiavania platných právnych predpisov zamestnancami a zamestnávateľmi, presadzovať vytváranie a udržiavanie zákonných podmienok na vykonávanie práce, ktoré zamestnancom v potrebnej miere zaistia najmä požadovanú úroveň BOZP a BP.

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady majú každoročne, okrem plnenia štandardných úloh v oblasti BOZP a BP, stanovené aj osobitné úlohy. Tieto úlohy každoročne stanovuje Hlavný banský úrad na základe návrhov jednotlivých obvodných banských úradov podľa aktuálnych poznatkov z výkonu hlavného dozoru. Plneniu hlavných úloh je s ohľadom na ich aktuálnosť venovaná osobitná pozornosť. V roku 2015 medzi prioritné úlohy patrili:

- a) prehliadky zamerané na kontrolu plnenia povinností pri skladovaní výbušnín, so zameraním na evidenciu výbušnín,
- b) prehliadky v organizáciách, ktoré používajú výbušniny na trhacie práce alebo ohňostrojnú prácu, so zameraním na odbornú spôsobilosť osôb, ktoré zaoberajú s výbuš-

-
- ninami, skladovanie, evidenciu, výdaj a spotrebu výbušnín, alebo so zameraním na dodržiavanie predpisov pri výkone trhacích prác,
- c) prehliadky zamerané na kontrolu dodržiavania plánov otvárania, prípravy a dobývania a plánov využívania ložísk s dôrazom na plnenie podmienok rozhodnutí, ktorými bola táto činnosť povolená,
 - d) účelové previerky zamerané na kontrolu plnenia povinností zamestnávateľa vyplývajúce zo zákona č. 124/2006 Z. z. a príslušných nariadení vlády SR,
 - e) špeciálne prehliadky zamerané na kontrolu dodržiavania predpisov pri prevádzke zásobníkov na sypké hmoty,
 - f) špeciálne prehliadky zamerané na kontrolu dodržiavania požiadaviek na odbornú spôsobilosť zamestnancov organizácií, najmä pri prevádzke vyhradených technických zariadení,
 - g) špeciálne prehliadky zamerané na kontrolu dodržiavania predpisov na zaistenie BOZP a BP pri prevádzke elektrických zariadení vysokého napätia.

Predmetom osobitných špecializovaných kontrol bol výkon trhacích prác, stav prevádzkovaných technických zariadení a aktuálnosť a vyhotovenie prevádzkovej dokumentácie. V súlade so zákonom č. 128/2015 Z. z. sa obvodné banské úrady zúčastňovali koordinovaných kontrol na úseku prevencie závažných priemyselných havárií v dozorovaných organizáciách. Koordinované kontroly boli vykonávané podľa plánu koordinovaných kontrol podnikov na rok 2015, ktorý po prerokovaní s príslušnými orgánmi schválila Slovenská inšpekcia životného prostredia. Zástupca Hlavného banského úradu je členom Komisie pre prevenciu závažných priemyselných havárií, ktorú podľa § 22 vymenoval minister životného prostredia.

Prioritou všetkých banských úradov bolo, je a bude dosiahnutie takého stavu v organizáciách, kde sa úrazovosť bude, za predpokladu dodržiavania bezpečnostných predpisov, blížiť k nule. Aj keď takýto stav je zrejme ešte veľmi ďaleko, zdá sa, že tento cieľ sa postupne limitne približuje. Ved' v niektorých dozorovaných organizáciách už tak tomu je. Tento konečný cieľ je však ovplyvňovaný mnohými faktormi.

4. Prehľad dozorovaných subjektov

Štruktúra organizácií z pohľadu počtu zamestnancov sa výraznejšie nemení už dlhšiu dobu. Najviac kontrolovaných subjektov bolo z kategórie malých a stredných zamestnávateľov, t.j. do 49 zamestnancov. Takýchto organizácií (subjektov) bolo kontrolovaných 384 (v prechádzajúcom roku– 325), čo je cca 83 % z celkového počtu 461 dozorovaných subjektov (v predchádzajúcom roku to bolo okolo 84 % z celkového počtu 376 dozorovaných subjektov). Pri výkone hlavného dozoru Hlavným banským úradom a obvodnými banskými úradmi bolo v hodnotenom období kontrolovaných o 85 subjektov viac, ako v predchádzajúcom roku (376 subjektov), t.j. cca o 22 % subjektov viac.

Počty kontrolovaných subjektov v členení podľa právnej formy a počtu zamestnancov sú uvedené v tabuľke č. 1 tabuľkovej prílohy tejto správy, z ktorej jednoznačne vyplýva, že dominantnou právnou formou sú spoločnosti s ručeným obmedzením (290 subjektov) a akciové spoločnosti (98 subjektov).

5. Zistenia dozorného orgánu v kontrolovaných subjektoch

V hodnotenom období bolo v kontrolovaných subjektoch vykonaných v oblasti BOZP a BP celkom 878 inšpekčných výkonov, čo je len o 18 výkonov menej, ako v predchádzajúcom roku, kedy bolo vykonaných 896 výkonov. Na tomto poklese inšpekčných úkonov sa podieľali najmä poradenská činnosť (tá je však závislá od požiadaviek dozorovaných subjektov) a mimoriadne a následné previerky pri kontrole plnenia uložených opatrení. Naproti tomu však stúpol počet previerok stavu BOZP, pri vybavovaní podnetov, pri plánovaných kontrolách na úseku trhového dohľadu (ide hlavne o previerky pri predaji pyrotechnických výrobkov) a pri vyšetrovaní udalostí.

Pri týchto kontrolách zistili banskí inšpektori 522 porušení predpisov (nedostatkov), čo predstavuje nárast o cca $\frac{1}{3}$ oproti porušeniam zistených v predchádzajúcom roku (392). Medzi najčastejšie porušenia patrili nedostatky v oblasti riadenia BOZP (187 nedostatkov), organizácie práce (77 nedostatkov) a vyhradených technických zariadení (66 nedostatkov). Oproti predchádzajúcemu roku došlo k zníženiu počtu nedostatkov len na úseku vyhradených technických zariadení. Tento trend bol zaznamenaný aj v predchádzajúcom období, čo poukazuje na postupné zlepšovanie technického stavu strojov a zariadení. Naproti tomu zvýšenie počtu nedostatkov pri prevádzkových budovách a objektoch (z 9 na 21) skôr poukazuje na to, že dozorované organizácie nevenujú prevádzkovým budovám a objektom až takú pozornosť, ako samotnému strojovému vybaveniu.

Celkove možno konštatovať, že organizácie pri činnostiach podliehajúcim výkonu hlavného dozoru sa priebežne zlepšujú v dodržiavaní požiadaviek všeobecných záväzných právnych predpisov, ktoré tieto činnosti upravujú. Porušenia týchto predpisov síce nie sú ojedinelé a sú spravidla priamo úmerné času a finančným prostriedkom venovaným na účely bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zo strany vedenia organizácií. Tak, ako je uvedené v kapitole 7., za sledované obdobie došlo v súvislosti so zníženým počtom zistených porušení predpisov aj k ďalšiemu poklesu celkovej úrazovosti.

Prehľad inšpekčných výkonov, porušení predpisov podľa objektov a podľa kódov štatistickej klasifikácie sú špecifikované v tabuľkách č. 2, 3 a 4 tabuľkovej prílohy tejto správy.

Tak, ako v predchádzajúcich rokoch, aj v hodnotenom období patrili k najčastejším zisteným nedostatkom nedostatky zistené v oblasti dodržiavania predpisov upravujúcich BOZP a BP pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankským spôsobom a to nedostatky v prevádzkovej dokumentácii pri prevádzkovaní vyhradených technických zariadení (chýbajúce prehľadové schémy, jednopólové schémy, nevyhovujúce karty revízií elektrických spotrebičov a elektrického ručného náradia, nevyhovujúce smernice na prehliadky, nedôsledne vedené knihy prehliadok a chýbajúce pokyny na obsluhu a údržbu technologických zariadení). Nasledujú fyzické nedostatky na technických zariadeniach (neoznačené zariadenia, nesprávne inštalované zariadenia, chýbajúce bezpečnostné a ochranné zariadenia).

Stále väčším problémom sa stáva absencia odborne spôsobilých zamestnancov, kedy na vykonávanie predpísaných funkcií organizácie neurčili odborne spôsobilého zamestnanca. Neodborné riadenie činností má za následok nevykonávanie predpísaných prehliadok pracovísk a kontrol dodržiavania predpisov a prevádzkovej dokumentácie, nedodržiavanie rozsahu a lehôt prehliadok elektrických zariadení a nezaznamenávanie výsledkov prehliadok predpísaným spôsobom ako aj ostatné nedostatky zistené v prevádzkovej dokumentá-

cii, najmä nesprávne zaradenie elektrických spotrebičov a elektrického ručného náradia do príslušnej kategórie a zodpovedajúcej lehoty revízie. Podľa poznatkov získaných pri kontrolnej činnosti tieto zistené nedostatky vyplývajú najmä z podceňovania rizík a ohrození pri vykonávaných činnostiach, no najmä z kumulovania funkcií, ktoré je dôsledkom úsporných opatrení.

Banské úrady nedisponujú štatistickými údajmi o rovnakom zaobchádzaní s mužmi a ženami na pracovisku. Pri inšpekčnej činnosti neboli zistené informácie o rôznom zaobchádzaní medzi mužmi a ženami na pracovisku. Navyše, v oblasti hlavného dozoru na podzemných pracoviskách trvalý výkon žien zákonom nie je povolený. Podmienky dodržiavania pracovných podmienok starších zamestnancov sú v súlade s § 6 ods. 1 písm. o) zákona č. 124/2006 Z. z. O prípadoch porušovania tohto ustanovenia nemajú banské úrady žiadne informácie.

Aj v uplynulom roku sa potvrdilo, že väčšina zistených nedostatkov v oblasti bezpečnosti práce a prevádzky vyplýva z nedostatočnej praxe, ako aj odborného vzdelania zamestnancov, ktorí predmetnú činnosť vykonávajú. Toto tvrdenie je podložené vývojom príčin pracovných úrazov, kde jednoznačne prevažujú skupina 12. - *Nedostatok osobných predpokladov na riadny pracovný výkon* (96 registrovaných pracovných úrazov – ďalej len „RPÚ“) a skupina 8. - *Používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia* (70 RPÚ). Tieto dve príčiny tvoria v podstate až 75 % všetkých RPÚ. Ako tretia najčastejšia príčina sa vyskytuje „*Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu*“ (1. skupina, 27 RPÚ), ktorá predstavuje ďalších 12 % pracovných úrazov.

Z pohľadu skupín zdrojov pracovných úrazov jednoznačne prevažuje skupina V. – *Materiál, bremená, predmety* (121 RPÚ). Druhým najčastejším zdrojom úrazov bola skupina IV. - „*Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory, ako zdroje pádu osôb*“ (42 RPÚ). Ak zhrnieme všetky pracovné úrazy v týchto dvoch skupinách zdrojov pracovných úrazov zistíme, že tieto zdroje predstavujú takmer 73 % všetkých pracovných úrazov.

Podrobné údaje o pracovnej úrazovosti sú uvedené v kapitole 7. a v tabuľkách č. 7 až 13 tabuľkovej prílohy tejto správy.

6. Nápravné a sankčné opatrenia dozorného orgánu

Za účelom zabezpečenia nápravy - odstránenia zistených nedostatkov - banský inšpektor v súlade so zákonnými kompetenciami už počas inšpekčných prehliadok, prípadne vyšetrovania mimoriadnych udalostí vykonávajú príslušné zákonné opatrenia priamo na mieste v kontrolovaných subjektoch tým, že podľa § 42 ods. 2 písm. b) zákona č. 51/1988 Zb. a § 71 ods. 2 písm. b) zákona č. 58/2014 Z. z. vydajú záväzný príkaz na odstránenie zistených nedostatkov. O výsledku prehliadky musí banský inšpektor spísať zápisnicu, ktorú musí prerokovať so štatutárnym orgánom alebo so zodpovedným vedúcim zamestnancom. O výsledku prehliadky musí byť informovaný príslušný odborový orgán a príslušný zástupca zamestnancov pre bezpečnosť a zdravie pri práci.

V nevyhnutných prípadoch, pri ktorých došlo k zrejmemu a bezprostrednému ohrozeniu verejného záujmu, najmä BOZP a BP či technických zariadení a ktoré nebolo možné ihneď na mieste odstrániť, bolo banskými inšpektormi priamo na mieste nariadené zastavenie prevádzky, alebo jej časti, prípadne konkrétnych technických zariadení, a to v nevyhnutnom rozsahu až do odstránenia nedostatkov. V osobitných prípadoch obvodné banské úrady na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky naria-

d'ovali vykonanie nevyhnutných opatrení na odstraňovanie zistených nedostatkov vydaním rozhodnutia úradu. So zámerom predísť opakovaniu vzniku obdobných skutočností, banské úrady nariaďujú aj nevyhnutné technologické a bezpečnostné opatrenia so zámerom zaistenia zvýšenia bezpečnosti práce a minimalizovania ohrozenia života a zdravia pracovníkov pri závažných pracovných úrazoch, haváriách a mimoriadnych udalostiach. Následne boli vo viacerých prípadoch vykonané kontroly plnenia opatrení.

Prehľad rozhodnutí podľa druhu vo veci zákazu prevádzky strojných zariadení vydaných orgánmi štátnej banskej správy je uvedený v tabuľke č. 6 tabuľkovej prílohy tejto správy. Z prehľadu vyplýva, že počet rozhodnutí na tomto úseku stúpol oproti predchádzajúcemu roku zo 7 na 12. Rozhodnutia o nariaďovaných opatreniach, resp. priamo o zákaze činnosti boli zamerané najmä do oblasti používania elektrických zariadení.

Súčasťou nápravných opatrení boli aj sankčné opatrenia orgánov hlavného dozoru. V súvislosti s porušovaním predpisov o BOZP a BP pri vykonávaní činností podliehajúcich hlavnému dozoru orgánov štátnej banskej správy boli ukladané sankcie.

Jednotlivcom bolo uložených 69 blokových pokút (oproti 37 blokovým pokutám v predchádzajúcom roku) v celkovej výške 1 508 € (oproti 874 € v predchádzajúcom roku). V správnom konaní boli jednotlivcom uložené 3 pokuty (oproti 22 pokutám v predchádzajúcom roku) v celkovej výške 800 € (oproti 434 €). Organizáciám bolo uložených v správnom konaní 32 pokút v celkovej výške 22 004 € (oproti 15 pokutám vo výške 30 650 € v predchádzajúcom roku), čo predstavuje pokles cca o 28 % vo výške uložených pokút. Aj keď došlo k značnému zvýšeniu počtu uložených pokút (o 17), pokles celkovej výšky uložených pokút je odrazom znižovania závažnosti zistených nedostatkov.

Prehľad o uložených pokutách s porovnaním s predchádzajúcimi rokmi je v tabuľke č. 5 tabuľkovej prílohy tejto správy.

7. Stav a vývoj pracovných úrazov a chorôb z povolania

Vykonávanie činností v bezprostrednom styku s horninovým masívom v podzemí, ale aj na povrchu, je spojené s neodstrániteľným rizikom ohrozenia a poškodenia zdravia v dôsledku úrazov a chorôb z povolania. Takáto práca je totiž sústavne vykonávaná v prostredí neustáleho pôsobenia nepriaznivých vonkajších vplyvov, ako je prašnosť, hluk, vibrácie, vlhkosť, teplo, chlad a iné. V dôsledku pôsobenia vonkajších nepriaznivých vplyvov, ktoré nie je možné v súčasnej dobe spoľahlivo odstrániť, pretrváva zvýšené ohrozenie zdravia i života zamestnancov a tým aj k vyššiemu výskytu pracovných úrazov a chorôb z povolania. Na stav úrazovosti má nepriaznivý vplyv aj súčasný vývoj v spoločnosti, kedy sa povolania spojené s ťažobnou činnosťou stali neatraktívne. Stredné, ako aj vysoké školy, tak prestali vychovávať banských odborníkov, čo sa priamo prejavuje na znižovaní odbornej spôsobilosti zamestnancov a tým aj na zvyšovaní rizika ich ohrozenia v dôsledku pôsobenia vplyvov prostredia.

Vývoj pracovnej úrazovosti v hodnotenom období možno, v absolútnych číslach, ako aj závažnosti ich následkov, v porovnaní s predchádzajúcim obdobím považovať za ustálený a aj celkový trend vo vývoji pracovnej úrazovosti je v posledných rokoch priaznivý. Je odrazom stavu odbornej spôsobilosti zamestnancov, rizika práce v podzemných prevádzkach uhoľných, ako aj neuholných baní (kde došlo v sledovanom období k prevažnému počtu registrovaných pracovných úrazov), ale aj odrazom vykonávanej prevencie, najmä inšpekčnej činnosti.

V absolútnych číslach sa totiž pracovná úrazovosť udržala na obdobnej úrovni ako v predchádzajúcom roku. V hodnotenom období bolo zaznamenaných 222 všetkých RPÚ, oproti predchádzajúcemu roku, keď bolo zaznamenaných celkovo 220 RPÚ. K týmto číslam je potrebné uviesť, že do roku 2013 bol v tabuľkách č. 12 a 13 uvádzaný počet ostatných RPÚ, t.j. bez smrteľných a závažných pracovných úrazov. Po zmene týchto tabuliek od roku 2014 na celkový počet RPÚ čísla obsahujú aj smrteľné a závažné pracovné úrazy.

V hodnotenom období sa v dozorovaných prevádzkach organizácií stal jeden smrteľný pracovný úraz, ktorý bol spôsobený neriadeným pohybom nakladača v lome. Taktiež bol zaznamenaný rovnaký počet závažných pracovných úrazov (ďalej len „ZPÚ“) ako v predchádzajúcom roku, a to 3.

Pokiaľ ide o sledovanie úrazovosti podľa miesta vzniku RPÚ na povrchu a v podzemí, faktom je, že drvivá väčšina pracovných úrazov sa stane v podzemí, najmä na uhoľných baniach. V sledovanom období sa v podzemí stalo 172 RPÚ (v rátane 3 ZPÚ) a na povrchu 50 RPÚ (vrátane jedného SPÚ). Rok predtým to bolo 178 RPÚ v podzemí a 42 RPÚ na povrchu.

Z pohľadu hodnotenia vývoja úrazovosti v globále je teda možné konštatovať pokračovanie trendu postupného zlepšovania. Hodnotenie pracovnej úrazovosti v absolútnych číslach je síce tiež odrazom stavu v oblasti BOZP a BP, ale hodnovernejšie a objektívnejšie sú údaje o ukazovateli pracovnej úrazovosti, ktorá predstavuje počet pracovných úrazov na 100 zamestnancov.

V hodnotenom období podliehalo výkonu hlavného dozoru 12 091 zamestnancov (podľa podkladov k správe o činnosti Hlavného banského úradu a obvodných banských úradov za rok 2015). Z vyššie uvedeného počtu RPÚ, t.j. 222, potom vyplýva, že ukazovateľ pracovnej úrazovosti za hodnotené obdobie je 1,84. To predstavuje oproti predchádzajúcemu roku, kedy bol ukazovateľ pracovnej úrazovosti 1,83, tiež ustálený stav.

Tento trend je síce priaznivý, avšak v porovnaní s celorepublikovými hodnotami, ktoré v roku 2006 predstavovali hodnotu 0,68, je to stále až 2,7-násobne vyššia hodnota úrazovosti. Je to samozrejme ovplyvnené samotným charakterom vykonávanej činnosti a prostredím, v ktorom sa táto činnosť vykonáva, ale vždy bude snahou túto hodnotu znížiť.

Napriek ustálenému stavu vo vývoji pracovných úrazov samozrejme netreba poľavovať v snahe zlepšovať stav na úseku BOZP a BP, a to najmä v oblasti zlepšovania pracovných podmienok. Práve pracovné podmienky a kvalita pracovného prostredia, ako takého, majú rozhodujúci vplyv aj na vývoj chorôb z povolania.

Z hlásení o chorobách z povolania, ktoré poskytuje Hlavnému banskému úradu Národný inšpektorát práce, vyplývajú nasledujúce skutočnosti pre sledované obdobie:

- na Hlavný banský úrad bolo doručených 53 oznámení o nových chorobách z povolania,
- 29 chorôb z povolania bolo zistených na Bani Dolina; 10 v organizácii Slovmag a.s. Lubeník; 7 v organizácii HBP, a.s., , 2 v SMZ a.s. Jelšava a po jednom na Bani Čáry, a.s. Čáry, Kameňolom Dobšiná, s.r.o., Dobšiná, kastell s.r.o., Lučenec, Rudné bane, š.p. Banská Bystrica a SKANSKA, a.s., Prievidza.

-
- najviac chorôb z povolania bolo z jednostranného zaťaženia – 28, potom z vibrácií – 19, zo zaprášenia pľúc – 3, z hluku – 2 a napokon iné príčiny (napr. intoxikácia) - 1.

Jednoznačne najviac chorôb z povolania je stále spôsobovaných jednostranným zaťažením a potom vibráciami.

Zo štruktúry a počtov chorôb z povolania vyplýva, že hlavnou príčinou vzniku chorôb z povolania sú strojné zariadenia, ich konštrukcia, pohon, ergonómia a hmotnosť. Z toho jednoznačne vyplýva, že je nevyhnutné v prípadoch používania strojov a zariadení, ktoré sú príčinou vzniku týchto konkrétnych chorôb z povolania, aby organizácie prehodnotili, a to dôsledne, riziká a nebezpečenstvá a prijali odpovedajúce opatrenia na zníženie vplyvu pracovného prostredia a pracovných prostriedkov na zdravie zamestnancov.

8. Spolupráca dozorného orgánu

Spolupráca v oblasti BOZP sa realizovala s Odborovým zväzom pracovníkov baní, geológie a naftového priemyslu SR, Slovenskou banskou komorou, Slovenským združením výrobcov kameniva, Slovenskou baníckou spoločnosťou, Slovenskou spoločnosťou pre vŕtacie a trhacie práce, Slovenským ústavom technickej normalizácie a niektorými SKTC. V oblasti výbušnín a vyšetovania závažných pracovných úrazov banské úrady spolupracujú s krajskými a okresnými riaditeľstvami Policajného zboru SR a s Kriministickým a expertíznym ústavom a v oblasti predaja pyrotechnických výrobkov aj so Slovenskou obchodnou inšpekciou. So Slovenskou obchodnou inšpekciou spolupracuje Hlavný banský úrad aj na úseku chemických látok a zástupca Hlavného banského úradu je členom poradnej komisie vo vzťahu k uplatňovaniu nariadenia REACH na Slovensku. V rámci konzultácií a prípravy vysokoškolsky vzdelaných odborníkov v oblasti baníctva pokračovala spolupráca s fakultou BERG a Strojníckou fakultou Technickej univerzity v Košiciach.

Už tradične existuje dobrá spolupráca s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky ako aj Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky v rôznych oblastiach, okrem iného najmä v legislatívnej oblasti pri príprave návrhov predpisov súvisiacich s výkonom hlavného dozoru.

Banské úrady spolupracujú aj s Národným inšpektorátom práce, ako aj jednotlivými krajskými inšpektorátmi práce (napr. pri určovaní hranice dozoru nad BOZP). Výsledkom tejto vzájomnej spolupráce bola príprava a podpísanie Dohody o spolupráci medzi Hlavným banským úradom a Národným inšpektorátom práce 25. 01. 2013.

V súlade so zákonom č. 261/2002 Z. z. a od 01. 08. 2015 podľa zákona č. 128/2015 Z. z. boli vykonávané koordinované kontroly na úseku prevencie závažných priemyselných havárií v podnikoch, na ktoré sa vzťahuje tento zákon v súčinnosti so Slovenskou inšpekciou životného prostredia Slovenskej republiky. Zástupca Hlavného banského úradu je členom Komisie pre prevenciu závažných priemyselných havárií, ktorú podľa § 22 vymenoval minister životného prostredia.

So Slovenskou inšpekciou životného prostredia SR a Inšpektorátmi životného prostredia spolupracovali obvodné banské úrady pri inšpekciách podľa chemického zákona.

Veľmi dobrá spolupráca bola so Slovenskou banskou komorou, Slovenskou baníckou spoločnosťou, Slovenským zväzom výrobcov kameniva ako aj so Slovenskou spoločnosťou

pre trhacie a vŕtacie práce v Banskej Bystrici pri výučbe v strelmajstrovských kurzoch (lektorská činnosť) a s ďalšími organizáciami pri vykonávaní lektorskej a prednáškovej činnosti zameranej na odbornú prípravu odborne spôsobilých zamestnancov organizácií.

Ďalej, obvodné banské úrady spolupracovali s úradmi životného prostredia v obvo-
de svojej pôsobnosti pri povoľovaniach banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým
spôsobom v príslušných okresoch, či krajoch pri riešení problémov súvisiacich s ochranou
prírody a krajiny pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom.

V súvislosti so zákonom č. 136/2010 Z. z. o službách na vnútornom trhu a o zmene a
doplnení niektorých zákonov sa nadviazala spolupráca s Národnou agentúrou pre sieťové a
elektronické služby v oblasti zabezpečovania funkčnosti tzv. jednotných kontaktných
miest, ktoré boli alokované na okresných úradoch všeobecnej štátnej správy.

Zástupca Hlavného banského úradu je taktiež členom poradného výboru ministra
práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky pre otázky v oblasti BOZP, tzv. Ko-
ordinačného výboru pre BOZP a členom pracovnej skupiny pre bezpečnosť a ochranu
zdravia pri práci zriadenej v súvislosti s pripravovaným predsedníctvom Slovenskej repub-
liky v Európskej únii.

Z uvedeného prehľadu je teda vidieť, že spolupráca banských úradov s ostatnými or-
gánmi štátnej a verejnej správy, ako aj ďalšími inštitúciami bola veľmi rozsiala a aj
v hodnotenom období bola na vysokej profesionálnej úrovni.

9. Hodnotenie stavu ochrany práce v roku 2015 v SR a opatrenia dozorného orgánu na zlepšenie stavu

Poznatky získané inšpekčnou činnosťou za hodnotené obdobie potvrdzujú, že situá-
cia v oblasti BOZP a BP sa mení k lepšiemu len veľmi pomaly.

Poznatky z dozornej činnosti ale aj naďalej poukazujú na skutočnosti, ktoré sa
v hodnoteniach vyskytujú už niekoľko rokov dozadu. Žiaľ, najmä aj to, že starostlivosť
o BOZP a BP ešte stále nie je v popredí záujmu značného počtu preverovaných subjektov,
aj keď sa situácia začína meniť k lepšiemu. Úroveň pracovných podmienok a starostlivosť
o BOZP a BP stále odzrkadľujú ekonomické možnosti zamestnávateľov, pretože zamest-
návatelia odôvodňujú neplnenie niektorých úloh v oblasti ochrany práce predovšetkým
zlým ekonomickým stavom organizácie. Tento neuspokojivý stav je však aj dôsledkom
nedostatočného právneho vedomia zamestnancov, ako aj zamestnávateľov samotných, kto-
rí dávajú väčší dôraz na odstraňovanie nedostatkov zistených orgánmi hlavného dozoru,
ako na vlastnú prevenciu.

Z poznatkov získaných pri vykonávaní hlavného dozoru vyplýva, že starostlivosť o
BOZP a BP je zo strany hlavne malých a stredných podnikateľov často minimálna a zväčša
formálna. Neplatí to ale pre veľké organizácie a veľké organizácie so zahraničným kapitá-
lom, kde je starostlivosť o BOZP a BP už samozrejmosťou. V niektorých prípadoch pre-
vláda nezáujem zamestnávateľov o zabezpečovanie uspokojivých pracovných podmienok
a uprednostňovanie hospodárskych a obchodných záujmov. Aj toto platí predovšetkým
v prípade malých zamestnávateľov a u samostatne podnikajúcich fyzických osôb. Vyskytu-
jú sa nebezpečné pracovné postupy, zlá organizácia práce, nebezpečné zariadenia a riziko-

vé práce, pri ktorých sa častejšie vyskytujú prípady ohrozenia, či priamo poškodenia zdravia.

Výsledkom takého prístupu je chýbajúci systémový prístup k problematike BOZP a BP. Nízka pozornosť sa venuje posudzovaniu rizík, spolupráca vedúcich zamestnancov a zamestnancov je často neuspokojivá a formálna, kvalita oboznamovania zamestnancov s problematikou BOZP a BP je nedostatočná a zbytočne zaťažuje zamestnávateľov aj zamestnancov, pretože sa u nich míňa účinkom. Pritom mnohé opatrenia na úseku BOZP a BP, hlavne organizačné, sa dajú realizovať bez akýchkoľvek, resp. minimálnych finančných nákladov.

Je potrebné poukázať, že stále vo viacerých prípadoch organizácie vykonávajúce bankú činnosť (ďalej len „BČ“) a činnosť vykonávanú bankovým spôsobom (ďalej len „ČVBS“) majú problémy s výrobou pre nezabezpečený odbyt. Znížila sa ťažba pre nedostatočný odbyt produkcie, tým je tvorba zisku nižšia a použité prostriedky na BOZP a BP sú tiež nižšie. Citelné sa táto situácia prejavila po spomalení výstavby cestnej siete, ako aj stavebnej výroby obecné. V snahe znižovať náklady na výstavbu ciest sa používajú do cestných telies náhradné materiály napríklad z úpravy terénov okolo diaľnic, ktorých kvalitatívne parametre v mnohých prípadoch zaostávajú za parametrami ťaženého certifikovaného kameniva a predpísaných materiálov.

Stále väčším problémom sú chýbajúci kvalifikovaní zamestnanci. Pri dnešnom rozvoji prác najmä v podzemí (výstavba tunelov, ťažba podzemným spôsobom, odliv odborníkov a skúsených zamestnancov do zahraničia a pod.) takíto zamestnanci chýbajú. Stredné a vysoké školstvo neprodukuje potrebný počet kvalifikovaných perspektívnych zamestnancov. Na pozície sú prijímaní zamestnanci bez akýchkoľvek odborných znalostí a najmä bez praxe a skúseností v náročnom bankovom prostredí a potom nastávajú mimoriadne situácie. Odborníci tak aj naďalej pri BČ a ČVBS chýbajú a jediné, čím sa táto situácia rieši, je vydávanie výnimiek nielen z požiadavky na stupeň vzdelania, ale aj z príslušného smeru, a čo je najhoršie, v mnohých prípadoch aj z odbornej praxe.

Pre zlepšenie stavu v oblasti BOZP a BP je v nasledujúcom období potrebné naďalej pokračovať v nastúpenom trende, ktorým sa doposiaľ realizovali uznesenia vlády Slovenskej republiky na úseku BOZP a ktoré boli rozpracované na podmienky výkonu hlavného dozoru.

Hlavný bankový úrad a obvodné bankové úrady, ako orgány štátnej bankovej správy vykonávajúce hlavný dozor podľa § 39 ods. 1 písm. a) a písm. b) zákona č. 51/1988 Zb., pre zlepšenie stavu v oblasti bezpečnosti práce a prevádzky v oblasti svojej pôsobnosti budú aj naďalej, vo zvýšenej miere, zameriavať výkon dozornej činnosti najmä na:

- a) vyžadovanie dokonalej znalosti všetkých predpisov, technologických a pracovných postupov zamestnancami, ktoré sa vzťahujú na vykonávané činnosti a pri zistení neznalosti právnych predpisov pristupovať aj k odnímaniu osvedčení, alebo oprávnení u zamestnancov a organizácií;
- b) dodržiavanie predpisov pri pásovej doprave a doprave lanom;
- c) vyžadovanie zvýšenej kontroly orgánmi odborného dozoru a najmä odborné a personálne posilnenie týchto orgánov v dozorovaných organizáciách (tzv. kontrolné orgány organizácie);
- d) venovanie zvýšenej pozornosti malým a stredne veľkým podnikom vo všetkých oblastiach BOZP a BP;

-
- e) zabezpečenie pravidelnosti a odbornej úrovne opakovaných školení pri zohľadnení konkrétnych podmienok jednotlivých pracovníkov;
 - f) rozšírenie poradenskej činnosti pri prehliadkach, ako preventívneho opatrenia;
 - g) dôslednejšie využívanie sankčných opatrení pri opakovanom, prípadne častom porušovaní technologickej disciplíny a predpisov upravujúcich BOZP a BP.

Za účelom zlepšenia stavu BOZP a BP, a to najmä za účelom bezodkladného odstránenia zistených nedostatkov, boli obvodnými bankskými inšpektormi vydávané záväzné príkazy na odstránenie zistených nedostatkov a obvodnými bankskými úradmi boli vydávané rozhodnutia o nariadení nevyhnutných opatrení na zaistenie BOZP a BP. V závažných prípadoch boli ukladané sankcie zamestnancom v blokovom konaní a rozhodnutím v správnom konaní tak zamestnancom, ako aj organizáciám. Boli tiež častejšie vykonávané následné neohlásené kontroly.

Napriek zisteným nedostatkom a vyššie uvedeným konštatovaniam o celkove zhoršenej hospodárskej a finančnej situácii možno v dozorovaných organizáciách pozorovať, že stav v oblasti BOZP a BP sa postupne zlepšuje.

Zásadným spôsobom do plnenia týchto úloh však zasahujú finančné, materiálne a personálne možnosti Hlavného bankového úradu a obvodných bankských úradov, ktoré boli v rámci znižovania verejných výdavkov ešte v roku 2010 krátené paušálne o 10 % a ku kráteniu ktorých dochádza v medziročnom meradle naďalej, čo pri takomto vývoji môže mať negatívny dopad na plnenie stanovených úloh.

Ako sa ukázalo, z reálnych možností, ktoré mali k dispozícii bankové úrady, sa najviac osvedčilo vykonávanie preventívnej činnosti, a to vykonávanie kontrol a prehliadok v dozorovaných organizáciách. Ako sa však súčasne ukazuje, zásadnou úlohou do budúcnosti bude prehlbovanie odbornej úrovne bankských inšpektorov a zabezpečenie ich primeraného ohodnotenia, ako aj technického vybavenia.

V Banskej Štiavnici: 23. 03. 2016

JUDr. Ing. Peter Kúkelčík
predseda úradu

Prílohy:

Textová príloha

Tabuľková príloha - Tabuľky č. 1 - 13

TEXTOVÁ PRÍLOHA

10. Činnosť dozorného orgánu

10.1 Personálne údaje

Výkon hlavného dozoru v oblasti bezpečnosti práce a tým vlastne aj dosiahnuté výsledky v hodnotenom období, zabezpečovali banské úrady opäť s nižším stavom bankských inšpektorov na oddeleniach banskej bezpečnosti, ako v predchádzajúcom období, pričom tento stav sa v priebehu roka menil. Ku konca hodnoteného obdobia bolo na oddeleniach banskej bezpečnosti 18 bankských inšpektorov z celkového počtu 52 bankských inšpektorov, vrátane predsedov úradov, pričom na Hlavnom bankskom úrade boli od začiatku roka 2015 až do 01. 12. 2015 len dvaja ústrední bankší inšpektori.

V čase prijatia Konceptie BOZP, t.j. v roku 2008 bolo na oddeleniach banskej bezpečnosti všetkých bankských úradoch spolu 21 bankských inšpektorov z celkového počtu 58 inšpektorov. Ako už bolo spomínané, tieto zmeny boli vykonané tlakom na znižovanie verejných výdavkov, a to i pre oblasť personalistiky, kde celkovo od roka 2008 došlo k zníženiu stavov z 82 zamestnancov na 66 ku koncu roka 2015.

Uvedená tendencia je v rozpore s úlohou B.1. programu realizácie Stratégie BOZP, podľa ktorej je úlohou „Zabezpečiť zodpovedajúce finančné, personálne zdroje a podmienky na efektívny výkon inšpekcie práce a orgánov dozoru nad BOZP vo všetkých oblastiach v ich vecnej, na vzdelávanie a primerané finančné ohodnotenie zamestnancov týchto orgánov tak, aby bolo možné vymáhať právo a zabezpečiť preventívnu činnosť podľa odporúčaní SLIC a zásad MOP.“

Ak si tento stav premietneme do dlhodobo pretrvávajúcej situácie s takmer 3-násobne vyšším ukazovateľom úrazovosti oproti celoštátnemu priemeru, tak túto situáciu v personálnom a materiálnom zabezpečení musí Hlavný bankský úrad aj naďalej považovať za nežiaducu a v rozpore so zásadami v prijímaných vládnych dokumentoch a tento trend je potrebné riešiť a zmeniť.

10.2 Výkony v štátnej banskej správe

Ako už bolo uvedené v kapitole 5., v hodnotenom období bolo v kontrolovaných subjektoch vykonaných v oblasti BOZP a BP celkom 878 inšpekčných výkonov, čo je len o 18 výkonov menej, ako v predchádzajúcom roku, kedy bolo vykonaných 896 výkonov. Aj napriek nepriaznivému personálnemu vývoju stúpol počet previerok stavu BOZP.

Okrem sledovaných inšpekčných výkonov uvedených v tabuľke č. 2 však inšpektori bankských úradov vykonávajú mnoho ďalších správnych úkonov, ktoré s inšpekčnými výkonmi súvisia, ktoré nie sú v podkladových tabuľkách podchytené. Ide najmä o overovanie odbornej spôsobilosti osôb, zamestnancov a organizácií a vydávanie príslušných dokladov. O tejto činnosti je podaná krátka informácia v kapitole 10.8.

10.3 Poradenská činnosť

V rámci bezplatnej poradenskej činnosti v sledovanom období poskytli orgány štátnej banskej správy o polovicu menej poradenstiev, ako predchádzajúcom roku, t.j. 82 (predtým 181 poradenstiev). O polovicu poklesla nie len poradenská činnosť na vyžiadanie, ale aj poradenská činnosť ostatná. Prehľad poradenskej činnosti a porovnanie s predchádzajúcim obdobím je uvedený v tabuľke č. 2 tabuľkovej prílohy správy. Poradenstvo bolo najčastejšie poskytované v oblasti praktickej aplikácie bansko-bezpečnostných predpisov, technických zariadení, ako aj v rámci projektovej prípravy objektov, zariadení a prác súvisiacich s BČ a ČVBS. Aj v sledovanom období pripadol značný podiel poradenstiev na poradenstvo v oblasti vyhradených technických zariadení a vybraných bankských zariadení, pretože od 01. 06. 2014 sa v týchto oblastiach zásadným spôsobom zmenila právna úprava. V prípade štatistických údajov o poradenstve ide o riadne zaevidovanú poradenskú činnosť, pričom poradenská činnosť sa poskytuje prakticky pri každej vykonanej inšpekcii, ktorá sa prakticky ani nedá evidovať, či registrovať.

10.4 Poskytovanie informácií

Informácie orgánmi štátnej banskej správy boli poskytované v súlade so zákonom č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o slobode informácií), pričom sú spravidla klasifikované ako žiadosť o poskytnutie poradenskej činnosti. V hodnotenom období poskytli bankské úrady na úseku BOZP a BP 118 informácií, ktoré ale mali skôr charakter odborného poradenstva na úseku BOZP a BP. V 3 prípadoch informácie neboli sprístupnené.

10.5 Sťažnosti a podnety

Na Hlavnom banskom úrade a obvodných bankských úradoch bolo síce celkovo evidovaných 6 sťažností, z toho 1 bola z roku 2014, pretože ešte nebola vybavená, ale ani v jednom prípade nešlo o sťažnosť na úseku BOZP a BP.

Na obvodných bankských úradoch bolo v hodnotenom období prijatých len 8 podnetov, resp. upozornenia na porušenie predpisov na úseku BOZP a BP. V predchádzajúcom období to bolo až 24 podnetov a žiadna sťažnosť na úseku BOZP a BP.

10.6 Príprava predpisov a technická normalizácia

V oblasti legislatívy sa banksí inšpektori Hlavného bankského úradu a obvodných bankských úradov aktívne zúčastňovali na tvorbe a príprave novely zákona č. 58/2014 Z. z. a vykonávacích predpisov k zákonu č. 58/2014 Z. z., ktoré už vyšli v zbierke zákonov. Ide o vyhlášku MH SR č. 200/2015 Z. z. o trhacích prácach a vyhlášku MH SR č. 288/2015 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výrobe a spracúvaní výbušnín, výbušných predmetov a munície, vyhľadávanie nevybuchnutej munície a podmienky uskladňovania výbušnín, výbušných predmetov a munície. Ďalej Hlavný bankský úrad spolupracoval s MH SR na príprave zákona č. 331/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 58/2014 Z. z. a návrhu nariadenia vlády o sprístupňovaní výbušnín na trh, ktorým sa transponovala do právneho poriadku smernica Európskeho parlamentu a rady 2014/28/EÚ z 26. 02. 2014.

S MPSVR SR spolupracoval Hlavný bankový úrad na príprave návrhu novely vyhlášky MPSVR SR č. 356/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách a rozsahu výchovnej a vzdelávacej činnosti, o projekte výchovy a vzdelávania, vedení predpisanej dokumentácie a overovaní vedomostí účastníkov výchovnej a vzdelávacej činnosti.

Hlavný bankový úrad pripravil návrh osobitného technického predpisu o osobitných požiadavkách na technické zariadenia v pôsobnosti hlavného dozoru, ktorý bol predložený na MH SR na ďalšie legislatívne konanie. Na MH SR Hlavný bankový úrad predložil aj návrh nového predpisu o banskej záchranej službe, v súvislosti s ktorým vstúpilo MH SR do rokovania s MV SR.

Hlavný bankový úrad taktiež vypracoval súbor legislatívnych návrhov na novely vybraných predpisov, zmenu ktorých si vyžiadala aplikačná prax najmä po novele zákona č. 51/1988 Zb. zákonom č. 58/2014 Z. z.

V oblasti technickej normalizácie Hlavný bankový úrad spolupracuje so Slovenským ústavom technickej normalizácie (SÚTN, v súčasnosti ako organizačná zložka Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR, odbor technickej normalizácie) pri preberaní technických noriem z európskych noriem podľa požiadaviek SÚTN. Najväčšie zastúpenie posudzovaných noriem majú normy z oblasti elektrických inštalácií, vyhradených technických zariadení a výbušnín.

10.7 Zahraničná spolupráca

Nadalej pokračuje spolupráca nadviazaná hlavne v informačnej oblasti s Technickou univerzitou - Vysokou školou baníckou v Ostrave. Prehlbujú sa vzťahy s orgánmi a zástupcami štátnej banskej správy Českej, Poľskej a Maďarskej republiky. Tieto vzťahy sa realizujú na základe vzájomných výmenných stretnutí, seminárov, konferencií a sympózií.

Zástupca Hlavného bankového úradu je zastupujúcim členom stálej pracovnej skupiny pre bezpečnosť práce v baniach v rámci Poradného výboru pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci Európskej Komisie. Stála pracovná skupina sa zaoberá otázkami týkajúcimi sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v baniach. Okrem iného vypracováva pripomienky ku Komisiou navrhutej legislatíve, ktorá môže mať významný dopad na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci v baniach a inom ťažobnom priemysle. Vytvorenie stálej pracovnej skupiny si vyžiadalo výnimočné postavenie baní z pohľadu špecifických pracovných podmienok, rizík, častej zmeny pracovných podmienok, nebezpečenstva výbuchov, výskytu výbušných plynov, požiarov a pod.

V mesiaci apríl 2015 sa zástupcovia Hlavného bankového úradu zúčastnili konferencie organizovanej Českým bankovým úradom na tému výbušniny, kde prezentovali aktuálny legislatívny stav v tejto oblasti na území Slovenskej republiky. V mesiaci september 2015 sa zástupcovia Hlavného bankového úradu zúčastnili stretnutia predstaviteľov štátnych bankových správ EÚ vo Fínsku, s ústrednou témou „Sociálna akceptácia baníctva, resp. ťažby nerastných surovín v jednotlivých krajinách EÚ“.

Zástupcovia bankových úradov sa v máji 2015 zúčastnili na 27. medzinárodnej konferencii, ktorá sa konala v Starej Lesnej pod názvom „*Trhacia technika 2015*“ pod záštitou predsedu Hlavného bankového úradu a realizovaná Slovenskou spoločnosťou pre trhacie a vŕtacie práce v Banskej Bystrici.

10.8 Vydávanie oprávnení, osvedčení a preukazov

Obvodné banské úrady overili odbornú spôsobilosť a vydali na základe úspešne vykonanej skúšky 337 osvedčení o odbornej spôsobilosti na účely vykonávania určených funkcií podľa vyhlášky MH SR č. 208/1993 Z. z. o požiadavkách na kvalifikáciu a o overovaní odbornej spôsobilosti pracovníkov pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom (vedúci bane, vedúci lomu, vedúci pracovník, projektant, bezpečnostný technik a vedúci likvidácie havárie). V predchádzajúcom období to bolo 217 osvedčení. Navyše obvodné banské úrady predĺžili na základe preskúšania osvedčenia ďalším 11 držiteľom osvedčení o odbornej spôsobilosti podľa vyhlášky č. 208/1993 Z. z.

Ďalej obvodné banské úrady na základe úspešného overenia odbornej spôsobilosti vydali (poznámka: v zátvorkách sú uvedené údaje za predchádzajúce obdobie) 150 oprávnení strelmajstra (65), predĺžili platnosť 157 oprávnení strelmajstra a vydali 8 osvedčení bankých meračov.

V oblasti výbušnín, výbušných predmetov a munície Hlavný banký úrad v hodnotenom období overil odbornú spôsobilosť fyzických osôb a vydal o tom doklad (oprávnenie, resp. predĺženie platnosti oprávnenia):

- 2 technických vedúcich odstrelov (5) a na základe preskúšania predĺžil platnosť ďalších 74 oprávnení vedúceho odstrelov,
- 21 pyrotechnikov (5) a na základe preskúšania predĺžil platnosť ďalších 9 oprávnení pyrotechnika,
- 13 odpaľovačov ohňostrojov (28) a na základe preskúšania predĺžil platnosť ďalších 17 oprávnení odpaľovača ohňostrojov.

Celkom Hlavný banký úrad vydal v hodnotenom období 56 rozhodnutí o uznaní dokladov o odbornej spôsobilosti podľa zákona č. 293/2007 Z. z. o uznávaní odborných kvalifikácií v znení neskorších (v predchádzajúcom období 45).

Z vyššie uvedeného počtu bolo 14 dokladov (osvedčení) uznaných pre funkcie: banký merač; hlavný banký merač; odpaľovač ohňostrojov; technický vedúci odstrelov; technický vedúci odstrelov pre podzemie; strelmajster pre stavebné práce a deštrukcie a 42 dokladov (osvedčení) pre funkcie: vedúci bane; vedúci lomu; vedúci pracovník na zaistenie odborného a bezpečného riadenia inej banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej bankým spôsobom; pracovník, ktorý projektuje a navrhuje objekty, zariadenia a práce (projektant); vedúci likvidácie havárie; banký bezpečnostný technik; revízny technik.

TABULKOVÁ PRÍLOHA

